

บันทึก

เรื่อง การตีความมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ (กิจการให้เช่าเครื่องจักรแบบลิสซิ่ง (leasing) เป็นกิจการที่จะพึงให้การส่งเสริมและยกเว้นภาษีอากรสำหรับเครื่องจักรที่นำเข้าได้หรือไม่)

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้มีหนังสือ ที่ สร.๑๓๐๑/๐๖๕ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๒๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอให้พิจารณาว่า คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะพิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ กำหนดให้กิจการให้เช่าเครื่องจักรแบบลิสซิ่ง (Leasing) เป็นกิจการที่คณะกรรมการจะพึงให้การส่งเสริม และให้ผู้ได้รับการส่งเสริมในกิจการดังกล่าวได้รับสิทธิและประโยชน์ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยได้รับยกเว้นภาษีอากรเครื่องจักรที่นำเข้ามาให้ผู้ได้รับการส่งเสริมหรือผู้อื่นที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นชอบ เข้าได้หรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาข้อหรือดังกล่าวประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน) แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ปัญหาข้อที่ว่า กิจการให้เช่าเครื่องจักรแบบลิสซิ่ง (Leasing) จะเป็นกิจการที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะพึงให้การส่งเสริมได้หรือไม่ นั้น จะต้องพิจารณาว่ากฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับกิจการที่จะได้รับการส่งเสริมการลงทุนไว้อย่างไร ซึ่งเมื่อพิจารณามาตรา ๑๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ ที่กำหนดลักษณะสำคัญของกิจการที่พึงได้รับการส่งเสริมการลงทุนไว้ว่า ต้องเป็นกิจการที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของประเทศ กิจการผลิตเพื่อส่งออกไป

^๑ มาตรา ๑๖ กิจการที่คณะกรรมการจะพึงให้การส่งเสริมการลงทุนได้ต้องเป็นกิจการที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ กิจการผลิตเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ กิจการที่ใช้ทุน แรงงานหรือบริการในอัตราสูง หรือกิจการที่ใช้ผลิตผลการเกษตร หรือทรัพยากรธรรมชาติเป็นวัตถุดิบซึ่งคณะกรรมการเห็นว่ากิจการนั้นยังไม่มีในราชอาณาจักร หรือมีในราชอาณาจักรไม่เพียงพอหรือกรรมวิธีการผลิตยังไม่ทันสมัย

ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดประเภทและขนาดของกิจการที่จะให้การส่งเสริมการลงทุน โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการให้การส่งเสริมไว้ด้วยก็ได้ และจะแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกเงื่อนไขดังกล่าวในเวลาใดก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า กิจการใดที่ได้ประกาศให้การส่งเสริมการลงทุนตามวรรคสองหมดความจำเป็นที่จะต้องให้การส่งเสริมการลงทุนต่อไปแล้ว คณะกรรมการจะประกาศงดให้การส่งเสริมการลงทุนกิจการนั้นไว้ชั่วคราว หรือเป็นการถาวรก็ได้

จำหน่ายต่างประเทศ กิจการที่ใช้ทุน แรงงาน หรือบริการในอัตราสูง ฯลฯ ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นว่า กิจการนั้นยังไม่มีในราชอาณาจักร หรือมีในราชอาณาจักรไม่เพียงพอ หรือกรรมวิธีการผลิตยังไม่ทันสมัย ประกอบกับเงื่อนไขเกี่ยวกับโครงการลงทุนของผู้ขอรับการส่งเสริมที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๘^๒ และมาตรา ๑๙^๓ แล้ว จะเห็นได้ว่า “กิจการ” อันจะกำหนดให้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้นอาจจะเป็นกิจการที่เกี่ยวกับการผลิตหรือเป็นกิจการที่เกี่ยวกับบริการก็ได้ แต่ต้องเป็นกิจการที่มีลักษณะสำคัญตามที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง คณะกรรมการฯ จึงจะมีอำนาจประกาศกำหนดให้กิจการนั้นเป็นกิจการที่พึงได้รับการส่งเสริมการลงทุนได้

ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ ปรากฏตามคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนว่า กิจการให้เช่าเครื่องจักรแบบลิสซิ่ง เป็นกิจการด้านบริการประเภทหนึ่ง คือนำเครื่องจักรมาให้ผู้อื่นเช่าใช้ โดยที่บริษัทผู้ดำเนินการจะให้คำปรึกษาแก่ผู้ใช้บริการเกี่ยวกับการใช้เครื่องจักรและจัดหาเครื่องจักรมาให้เช่า และก่อนที่จะมีการนำเครื่องจักรเข้ามา บริษัทลิสซิ่งจะมีผู้เช่าแน่นอนอยู่แล้วว่าเป็นผู้ใดและจะนำไปใช้ในกิจการใด โดยที่มีสัญญากำหนดระยะเวลาการเช่าและมีข้อตกลงว่าเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า ผู้เช่ามีสิทธิเลือกว่าจะซื้อเครื่องจักรหรือจะคืนเครื่องจักรนั้นก็ได้ เพราะบริษัทลิสซิ่งจะบวกราคาเครื่องจักรไว้ในค่าเช่าด้วย ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่า กิจการให้เช่าเครื่องจักรแบบลิสซิ่งเป็นกิจการที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศในข้อที่ว่าช่วยให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ดำเนินงานหรือขยายกิจการได้ด้วยทุนที่ไม่สูงเพราะไม่ต้องมีการลงทุนซื้อเครื่องจักรเองและผู้ประกอบกิจการอุตสาหกรรมมีโอกาสได้เป็นเจ้าของเครื่องจักรที่เช่าได้ภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) จึงมีความเห็นว่ากิจการให้เช่าเครื่องจักรแบบลิสซิ่ง (Leasing) ในหลักการดังกล่าว เป็นกิจการที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะพึงให้การส่งเสริมการลงทุนได้ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐

สำหรับปัญหาข้อหาหรือที่ว่า คณะกรรมการมีอำนาจให้ผู้ได้รับการส่งเสริมกิจการประเภทดังกล่าวได้รับยกเว้นภาษีอากรเครื่องจักรที่นำเข้ามาให้ผู้ได้รับการส่งเสริมหรือผู้อื่นที่คณะกรรมการฯ เห็นชอบเช่าตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันได้หรือไม่ นั้น มีความเห็นว่า เครื่องจักรที่คณะกรรมการฯ จะพิจารณาอนุมัติยกเว้นอากรขาเข้าและหรือภาษีการค้าตามมาตรา ๒๘^๔ ได้นั้น ต้องพิจารณาประกอบกับนิยามคำว่าเครื่องจักรตามมาตรา ๔^๕ ด้วย

^๒ มาตรา ๑๘ โครงการลงทุนที่คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมได้ต้องเป็นโครงการลงทุนที่มีความเหมาะสมทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ฯลฯ

^๓ มาตรา ๑๙ โครงการลงทุนที่คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมได้ต้องเป็นโครงการลงทุนที่มีมาตรการอันสมควรที่จะป้องกันและควบคุมมิให้เกิดผลเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีพของประชาชนและความสมบูรณ์สืบไปของมนุษย์และธรรมชาติ

^๔ มาตรา ๒๘ ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและหรือภาษีการค้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ แต่เครื่องจักรนั้นต้องไม่เป็นเครื่องจักรที่ผลิตหรือประกอบได้ในราชอาณาจักร ซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียงกับชนิดที่ผลิตในต่างประเทศ และมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้

ซึ่งกฎหมายได้ให้ความหมายคำว่า เครื่องจักรไว้ว่า เป็นเครื่องจักรที่จำเป็นต้องใช้ในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ฯลฯ ดังนั้น โดยที่ผู้ได้รับการส่งเสริมกิจการประเภทให้เช่าเครื่องจักรก็เป็นผู้ที่ได้รับการส่งเสริม เครื่องจักรที่นำเข้ามาเมื่อได้นำเข้ามาให้ผู้ได้รับการส่งเสริมเช่า ผู้ได้รับการส่งเสริมก็เป็นผู้ใช้เครื่องจักรนั้น จึงถือได้ว่าได้นำเข้ามาใช้ในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมแล้ว เครื่องจักรที่นำเข้ามาในกรณีเช่นนี้ จึงเป็นเครื่องจักรตามคำนิยามในมาตรา ๔ ที่คณะกรรมการ ฯ จะใช้อำนาจตามมาตรา ๒๔ พิจารณานุมัติให้การยกเว้นอากรขาเข้าและหรือภาษีการค้าสำหรับเครื่องจักรดังกล่าวได้ สำหรับกรณีที่จะนำเครื่องจักรเข้ามาให้ผู้อื่นที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นชอบเช่า แต่กิจการของผู้เช่าไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้น แม้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะเห็นชอบในการให้เช่าก็ตาม เห็นว่า เครื่องจักรดังกล่าวไม่ตรงตามคำนิยามตามมาตรา ๔ เพราะไม่ได้นำมาใช้ในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม กรณีจึงไม่ต้องด้วยมาตรา ๒๔ ที่คณะกรรมการ ฯ จะพิจารณานุมัติให้การยกเว้นภาษีอากรสำหรับเครื่องจักรดังกล่าวได้

(ลงชื่อ) อมร จันทรสุมบูรณ์

(นายอมร จันทรสุมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมซื้อเครื่องจักรตามวรรคหนึ่งที่ผลิตหรือประกอบในราชอาณาจักร ให้ผู้ผลิตหรือประกอบหรือผู้ขายของดังกล่าวให้แก่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีการค้าสำหรับของนั้น

“ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“เครื่องจักร” หมายความว่า เครื่องจักรที่จำเป็นต้องใช้ในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมและเครื่องจักรที่จำเป็นต้องใช้ในการก่อสร้างโรงงาน ซึ่งรวมถึงส่วนประกอบ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และโครงโรงงานสำเร็จรูปที่นำมาติดตั้งเป็นโรงงานด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ